

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun

a judecat în ședință, fără participarea părților, recursurile ordinare declarate de către avocatul Mocanu Serghei în numele inculpatului Baltag Valentin și avocatul Pelevaniuc Alla în numele inculpatului Danilov Denis, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 iunie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui

Baltag Valentin xxx, născut la xx.xx.xxxx,
domiciliat în mun. xxx, str. xxx xx ap. xx,
și

Danilov Denis xxx, născut la xx.xx.xxxx,
domiciliat în mun. xxx, str. xxx xx ap. xx,

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 02.07.2014 - 24.06.2016;

Instanța de apel: 26.07.2016 - 15.11.2016;

Instanța de recurs: 24.01.2017 - 21.03.2017.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 24 iunie 2016, Baltag Valentin și Danilov Denis au fost recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 187 alin.(2) lit. b) Cod penal fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de închisoare a câte 5 (cinci) ani fără amendă.

În baza art. 90 Cod penal a fost suspendată condiționat executarea pedepsei aplicate inculpaților, stabilindu-li-se termene de probă:

lui Baltag Valentin - 3 (trei) ani;

lui Danilov Denis - 4 (patru) ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a reținut că Baltag Valentin împreună cu Danilov Denis, la 13 aprilie 2014, aproximativ ora 15.30, aflându-se în scara blocului nr. 94/1, din str. Izmail mun.Chișinău, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, s-au apropiat de Lepădatu Dumitru și Chirița Dmitrii, în mod deschis l-au deposedat pe Lepădatu Dumitru de 20 lei, iar pe Chirița Dmitrii de telefonul mobil de model „HTC”, de lăncișor cu pandativ în formă de stea cu șase colțuri, de o brățară, caschete, 5 euro, care conform cursului valutar oficial al BNM constituiau suma de 93 lei și pașaport a autoproclamatei Republici Nistrene pe numele lui Chirița Dmitrii, după care cu bunurile sustrase au dispărut într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate, daune în proporții considerabile.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. *procuror*, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri noi potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Baltag Valentin și Danilov Denis să fie recunoscuți vinovați și condamnați în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e) și f) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare a câte 8 ani fiecare, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În susținerea apelului procurorul a indicat că instanța de fond nu a apreciat probele în ansamblu din punct de vedere al pertinentei, utilității, coroborării acestora, apreciind eronat o parte din probele prezentate, greșit recalificând acțiunile inculpaților la art. 187 alin.(2) lit. b) Cod penal, sentința fiind contrară legii, urmând a fi casată.

3.2. *avocatul Pelevaniuc Ala în numele inculpatului Danilov Denis*, care a solicitat casarea acesteia rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Danilov Denis să fie achitat deoarece fapta lui nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b) Cod penal.

În susținerea poziției apelantului a indicat că sentința este emisă în baza unor probe bazate doar pe presupuneri și în lipsa unor dovezi incontestabile ce ar confirma vinovăția inculpatului Danilov Denis în comiterea infracțiunii de care a fost condamnat, instanța de fond eronat constatând că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele constitutive ale jafului, or acesta a declarat că împreună cu Baltag Valentin nu au urmărit scopul și nici n-au avut intenția de a sustrage bunurile părților vătămate, și nimeni dintre ei n-au avut nici un cuțit.

Consideră că declarațiile părților vătămate necesită de a fi apreciate critic deoarece sunt contradictorii și au fost date cu scopul ca părinții lor să nu afle adevărul și intenția care au urmărit-o.

Danilov Denis nu a acționat cu scopul deposedării părților vătămate de bunurile materiale, nu a urmărit scopul de cupiditate și nu a dorit ca bunurile acestora să treacă în stăpânirea lui definitivă ci a prevenit comiterea unei infracțiuni sexuale în privința minorului.

3.3. *avocatul Mocanu Serghei în numele inculpatului Baltag Valentin*, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanța prin care Baltag Valentin să fie achitat din lipsa în acțiunile lui a elementelor constitutive a componenței de infracțiune prevăzute de art.187 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Consideră că acțiunile lui Baltag Valentin nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune în baza căreia a fost condamnat și nu există probe care dovedesc vinovăția acestuia în comiterea jafului imputat.

Martorii Belinschi Iurie și Șchiopu Ion au relatat instanței că nu au sesizat ca Baltag Valentin să fi comis careva acțiuni de sustragere a bunurilor din proprietatea presupuselor părți vătămate, dimpotrivă, acțiunile inculpaților au curmat comiterea de către Chirița Dmitrii a unei infracțiuni sexuale în privința minorului Lepădatu Dumitru.

Urma de reținut că declarațiile părții vătămate Lepădatu Dumitru date în instanța de judecată nu corespund cu cele date în cadru urmăririi penale, ceea ce confirmă faptul că acestea sunt niște fantezii și nu se bazează pe fapte reale, fiind inventate în scopul de a camufla cauza reală pentru care el se afla în scara blocului din str. Izmail 94/1 mun. Chișinău cu presupusa parte vătămată Chirița Dmitrii. La fel, aceasta este confuză când indică scopul aflării în scara blocului din str. Izmail 94/1 mun. Chișinău, într-un caz menționând că se ascundeau de ploaie, în alt caz, că aveau nevoie să-și satisfacă necesitățile fiziologice, or conform declarațiilor inculpaților și a tuturor martorilor, la 13.04.2014 în mun. Chișinău nu au căzut precipitații sub formă de ploi. Prin urmare, instanța de apel urma a aprecia critic declarațiile părții vătămate.

De asemenea, nu pot fi reținute ca probe pertinente și utile declarațiile părții vătămate Chirița Dmitrii care au fost citite în instanța de judecată, deoarece între el și inculpatul Danilov Denis nu a fost efectuată confruntare. Totodată, declarațiile părții vătămate Chirița Dmitrii făcute la faza urmăririi penale sunt în contradicție cu circumstanțele invocate de acuzatorul de stat, și anume, acesta a indicat suplimentar după câteva zile de la prima audiere, că a fost amenințat cu un cuțit cu lungimea de 18 cm., pe când brelocul cu care se presupune că s-a comis tâlhăria, anexat ca corp delict este de 3-4 cm.; a fost lovit puternic cu picioarele însă de către medicul-legist nu a fost stabilită nici o leziune corporală.

Procurorul nu a prezentat careva probe în susținerea acuzării aduse inculpatului Baltag Valentin, nu a înaintat și nu a insistat la cercetarea tuturor probelor în sprijinul acuzării și practic s-a refuzat de la susținerea acuzațiilor împotriva inculpatului conform rechizitoriului, însă instanța statuând pe rolul pozitiv al instanței s-a manifestat în favoarea acuzării și predispus a acceptat concluziile date de organul de urmărire penală în defavoarea inculpatului, fără a verifica toate probele și în deosebi probele apărării, pronunțând o hotărâre neîntemeiată.

S-a indicat și asupra unor încălcări de procedură admise la faza urmăririi penale, și anume, la efectuarea urmăririi penale s-au efectuat concomitent două acțiuni de urmărire penală care se exclud una pe alta și anume percheziția corporală a lui Baltag Valentin și ridicarea de la acesta a bunurilor, fiind întocmite procese-verbale (f. d. 51, 65-66). Potrivit proceselor-verbale menționate supra într-un caz bunurile (telefonul mobil, pașaport de tip transnistrean pe numele lui Chirița Dmitrii, o pereche de căști pentru telefon de culoare neagră, bani în sumă de 33 lei, un lanț din metal argintiu cu pandativ cu zodia Scorpion, o brățară din metal argintiu, un pandativ din metal argintiu în formă de stea, un pix pentru telefon de model Sony Ericsson, factura, o husă pentru buletin și buletinul de identitate pe numele lui Valentin Baltag, s-au depistat la Baltag Valentin în timpul percheziției corporale, iar în alt caz aceste bunuri au fost predate benevol de către inculpat.

Astfel, instanța urma a declara nule toate acțiunile de urmărire penală privind efectuarea percheziției corporale a lui Baltag Valentin și ridicarea de la acesta a obiectelor.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, s-a dispus respingerea ca nefondate apelurile apărătorului Pelevaniuc Ala în numele inculpatului Danilov Denis și a apărătorului Mocanu Serghei în numele inculpatului Baltag Valentin.

Admiterea apelului procurorului, casarea sentinței în latura penală și pronunțarea în această parte o unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care au fost recunoscuți vinovați Danilov Denis și Baltag Valentin în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal, fiindu-le stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen a câte 8 (opt) ani fiecare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, sentința privitor la corpurile delictelor, a fost menținută.

4.1. Instanța de apel a considerat că instanța de fond, la pronunțarea sentinței, eronat a apreciat probele, fără a ține seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală, ajungând la concluzia greșită de a recalifica acțiunile inculpaților Baltag Valentin și Danilov Denis de la art.188 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal la art. 187 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Colegiul analizând și apreciind probele în strictă conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, **a constatat:**

Danilov Denis, la 13.04.2014, aproximativ ora 15.30, aflându-se împreună cu Baltag Valentin în scara blocului nr. 94/1 din str. Ismail, mun. Chișinău, urmărind scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, conștientizând ilegalitatea acțiunilor sale și dorind survenirea urmărilor, s-au apropiat de Lepădatu Dumitru și Chirița Dmitrii. Între timp Baltag Valentin a scos din buzunar un cuțit pe care l-a desfăcut și amenințându-i pe numiți cu comiterea unui act de violență, i-au deposedat pe Lepădatu Dumitru de 20 lei, iar pe Chirița Dmitrii, de telefonul mobil de model

„HTC”, la prețul de 1000 dolari SUA, care, conform cursului valutar oficial al BNM constituiau suma de 13 434 lei, un lăncișor cu pandativ în formă de stea cu șase colțuri la prețul total de 800 lei, o brățară la prețul de 300 lei, caschete la prețul de 300 dolari SUA, care conform cursului valutar oficial al BNM constituiau suma de 4 030 lei, 5 euro care conform cursului valutar oficial al BNM constituiau suma de 93 lei și pașaport a autoproclamatei Republici Nistrene pe numele Chirița Dmitrii, după ce cu bunurile sustrase au dispărut într-o direcție necunoscută, astfel cauzându-i părții vătămate Chirița Dmitrii daune în proporții considerabile în sumă totală de 18 6571 lei.

Astfel, Colegiul a reținut că prin acțiunile lor intenționate inculpații Danilov Denis și Baltag Valentin au săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 188 alin. (2) lit. b), e),f) Cod penal - tâlhăria, adică, atacul săvârșit asupra unei persoane în scopul sustragerii bunurilor, însoțit de amenințarea cu aplicarea violenței periculoase, după indicii calificativi, săvârșit de două persoane, cu aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă și cauzarea de daune în proporții considerabile.

Necâtând la faptul că inculpații nu și-au recunoscut vina în cele incriminate, Colegiul a considerat că aceasta este dovedită pe deplin prin probele veridice, concludente, pertinente și utile, care coroborează între ele, cum ar fi: declarațiile părții vătămate minore Lepădatu Dumitru, părții vătămate Chirița Dmitrii, date în cadrul urmăririi penale, care în conformitate cu prevederile art. 371 alin. (1) pct. 2), 389 alin. (3) Cod de procedură penală, au fost date citirii în ședința judecătorească, martorului Ghebosu Ghenadie, precum și prin materialele și probele scrise, anexate la dosarul penal, care coroborează cu declarațiile părților vătămate și a martorilor sus-indicați, inclusiv:

- informația „902” (f.d. 5, vol. I);
- cererea părții vătămate Chirița Dmitrii (f.d. 6, vol. I);
- cererea reprezentantului părții vătămate Lepădatu Dumitru (f.d. 7, vol. I);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului, foto (f.d. 8-18, vol. I);
- procesele-verbale de recunoaștere a persoanelor după fotografie din data de 13.04.2014, conform cărora părțile vătămate i-au recunoscut pe Baltag Valentin, Danilov Denis și Șchiopu Ion ca persoane care au săvârșit infracțiunea (f.d. 44-49, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a înregistrării video efectuată în cadrul confruntării dintre partea vătămată Chirița Dmitrii și bănuitul Danilov Denis (f.d. 132, vol. I);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a CD-disc cu înregistrările video din 17.04.2014 efectuate în cadrul confruntării dintre partea vătămată Chirița Dmitrii și bănuitul Danilov Denis și anexarea la materialele cauzei penale (f.d. 134, vol. I);

- declarațiile date în cadrul confruntării efectuate între partea vătămată Chirița Dmitrii și bănuitul Baltag Valentin, cu înregistrare video în cadrul căreia părțile și-au menținut declarațiile (f.d. 139-143, vol. I);
- CD-disc cu înregistrările video din 17.04.2014 efectuate în cadrul confruntării dintre partea vătămată Chirița Dmitrii și bănuitul Baltag Valentin (f. d. 145, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a înregistrării video efectuată în cadrul confruntării dintre partea vătămată Chirița Dmitrii și bănuitul Baltag Valentin (f.d. 144, vol. I);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a CD-disc cu înregistrările video din 17.04.2014, efectuate în cadrul confruntării dintre partea vătămată Chirița Dmitrii și bănuitul Baltag Valentin și anexarea la materialele cauzei penale (f.d. 146, vol. I);
- declarațiile date în cadrul confruntării efectuate între partea vătămată Lepădatu Dumitru și bănuitul Baltag Valentin cu înregistrare video în cadrul căreia părțile și-au menținut declarațiile (f.d.163-166, vol. I);
- CD-disc cu înregistrările video din 25.04.2014, efectuate în cadrul confruntării dintre partea vătămată Lepădatu Dumitru și bănuitul Baltag Valentin (f.d. 168, 168A, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a înregistrării video, efectuată în cadrul confruntării dintre partea vătămată Lepădatu Dumitru și bănuitul Baltag Valentin (f.d. 167, vol. I);
- ordonanța de recunoaștere în calitate de corp delict a CD-disc cu înregistrările video din 25.04.2014 efectuate în cadrul confruntării dintre partea vătămată Lepădatu Dumitru și bănuitul Baltag Valentin și anexarea la materialele cauzei penale (f.d. 169, vol. I);
- procesul-verbal de percheziție, ordonanță și proces-verbal de ridicare de la Baltag Valentin din 13.04.2014 ora 22.00, de la care s-au ridicat următoarele bunuri: un telefon mobil de model "HTC" cu nr. de IMEI 355859054706759, pașaport de tip transnistrean pe numele cet. Chirița Dmitrii, o pereche de căști pentru telefon de culoare neagră, bani în sumă de 33 lei MDL; un lanț din metal argintiu cu pandantiv cu zodia „Scorpion”, o brățară din metal argintiu, un lanț din metal argintiu; un pandantiv din metal argintiu în formă de stea, un pix pentru telefon de model „Sony Ericsson”, factură „Sun Communications” pe numele cet. Baltag Valentina, o husă pentru buletin de identitate, buletin de identitate pe numele cet. Baltag Valentin (f.d. 51, 65-66, vol. I);
- procesul-verbal de examinare a obiectelor, foto și ordonanța de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și anexarea la cauza penală (f.d. 67-85, vol. I);
- ordonanța și procesul-verbal de ridicare de la bănuitul Baltag Valentin din data de 18.04.2014 a unui set de chei și brelocuri, care au fost examinate, fotografiate,

recunoscute și anexate în calitate de corpuri delictive la cauza penală respectivă (f.d. 154-155, vol. I);

-proces verbal de examinare a obiectelor, foto și ordonanța de recunoaștere în calitate de corpuri delictive și anexarea la cauza penală (f.d. 156-159, vol. I);

-proces verbal de recunoaștere a cuțitului de către părțile vătămate, foto (f.d. 195- 198, vol. I);

-înregistrarea video, suporturile electronice sub formă de CD-uri și DVD-uri care au fost recunoscute ca mijloace materiale de probă și anexate la cauza penală.

Colegiul a constatat că aceste probe demonstrează cu certitudine că inculpații au comis infracțiunea imputată lor și anume, că au comis un atac cu aplicarea unui cuțit și cu aplicarea violenței, cu scopul sustragerii bunurilor părților vătămate, acțiunile acestora fiind incorect recalificate de către instanța de fond de la art.188 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal la art. 187 alin.(2) lit. b) Cod penal.

Astfel, instanța de apel a considerat că declarațiile martorilor Belinschii Iurii și Șchiopu Andrei nicidecum nu demonstrează nevinovăția inculpaților în comiterea faptelor incriminate, or declarațiile martorului Șchiopu Andrei precum că, nu a văzut ca inculpații să fi bătut pe cineva din ei, sau să-i fi amenințat cu cuțitul, sunt în contradicție cu declarațiile părților vătămate și celelalte probe analizate și care sunt pertinente, concludente, utile și veridice și coroborează între ele ce combat argumentele apelanților precum că învinuirea înaintată și starea de fapt constatată de instanța de fond nu și-a găsit confirmarea în cadrul cercetării judecătorești.

Nerecunoașterea sau recunoașterea parțială a vinovăției de către inculpați, Colegiul nu a le-a echivalat cu achitarea acestora sau cu recalificare acțiunilor lor în baza altui articol devreme ce în ședința de judecată au fost prezentate probe care indică incontestabil că inculpații au comis infracțiunea imputată și care combat argumentele apelanților.

Versiunea inculpaților precum că n-au urmărit scopul sustragerii deschise a bunurilor altei persoane, Baltag Valentin nu a scos din buzunar un cuțit și nu a amenințat părțile vătămate, nu-i dezvinovățesc de comiterea infracțiunii incriminate, iar Colegiul a considerat că aceste încercări constituie metode de apărare în scopul eschivării de la răspunderea penală pentru faptele comise, declarațiile acestora fiind combătute de declarațiile părților vătămate și în parte de declarațiile martorului Ghebosu Ghenadie.

Deși acțiunile violente ale inculpaților n-au dus la vătămarea integrității corporale sau a sănătății victimelor, totuși săvârșind atacul cu aplicarea cuțitului, datorită caracterului acestor acțiuni, acestea creează un pericol real pentru viața sau sănătatea victimei. Instanța de fond, ajungând la concluzia că inculpații nu au comis un „atac”, nu a ținut cont de faptul că părțile vătămate au declarat că au fost atacați nu cu brelocul ci cu un cuțit cu lamă destul de lungă. Totodată, prima instanță nu a ținut

cont și de forța fizică a făptuitorilor raportată la forța fizică a victimelor, unul dintre aceștia fiind minor.

Ca urmare, Colegiul a constatat că instanța de fond nu a apreciat probele în ansamblu, din punct de vedere al pertinentei, utilității, coroborării acestora, apreciind eronat o parte din probele prezentate și neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpaților la art. 187 alin.(2) lit. b) Cod penal, de fapt acțiunile acestora constituind elementele infracțiunii prevăzute de art. 188 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal.

Referitor la dezacordul apărătorului Mocanu Serghei cu acțiunile de urmărire penală, care în opinia sa se exclud una pe alta și anume percheziția corporală a lui Baltag Valentin și ridicarea de la acesta a obiectelor, Colegiul a reiterat că potrivit procesului-verbal din 23.06.2014, de prezentarea învinuitului și apărătorului său a materialelor de urmărire penală, după luarea cunoștinței de materialele urmăririi penale, ultimii nu au avut careva obiecții referitor la nulitatea cărorva acte procedurale ale organului de urmărire penală. Prin urmare, apelul este neîntemeiat în partea nominalizată, deoarece avocatul și inculpatul nu au abordat nulitatea acestor acte procedurale în termenul prevăzut de lege, adică la terminarea urmăririi penale, astfel ei au pierdut dreptul de a invoca presupusele carențe ale organului de urmărire penală. Astfel, cererea avocatului Mocanu Serghei privitor la declararea nulității acțiunilor de urmărire penală înaintată după expedierea cauzei în judecată, este neîntemeiată iar instanța de apel, potrivit art. 251 Cod de procedură penală, nu are temei și suport legal pentru a invoca din oficiu chestiunile abordate.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei instanța a ținut cont în conformitate cu prevederile art. 75 Codul penal de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care îi agravează ori atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovaților precum și de condițiile de viață ale familiei acestora. Circumstanțe atenuante și agravante în privința inculpaților nu au fost stabilite.

Astfel, reieșind din circumstanțele cauzei, ținând cont de scopul pedepsei, definit prin art. 61 Cod penal, ținând cont de rolul inculpaților în comiterea infracțiunii, ambii sunt fără antecedente penale, părțile vătămate nu au careva pretenții de ordin material sau moral, Colegiul a considerat necesar a stabili inculpaților pedeapsa minimă prevăzută la art. 188 alin.(2) lit. b), e) și f) Cod penal, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis, ținându-se cont astfel și de art. 72 alin.(3) Cod penal.

5. Împotriva hotărârilor emise, recursuri ordinare declară:

5.1. avocatul Mocanu Serghei în numele inculpatului Baltag Valentin, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct.5),6),8) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu pronunțarea unei decizii prin care Baltag Valentin să fie achitat din lipsa în acțiunile lui a elementelor constitutive a componentei de infracțiuni prevăzute de art. 187 și art. 188 Cod penal.

În susținerea recursului avocatul indică:

- conținutul învinuirii formulate denotă caracterul formal al acesteia, fiind una abstractă, ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală și acuzatorul de stat au încălcat mai multe drepturi și chiar principii generale care au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil. Totodată informațiile conținute în actul de acuzație sunt insuficiente pentru a permite calificarea faptei inculpatului conform normei penale;

- instanța de apel doar a transcris în ordine cronologică probele administrate la caz în cadrul urmăririi penale, care au și fost puse la baza condamnării inculpatului de către instanța de fond, fără a se referi la acelea care ar demonstra vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute la art. 188 alin.(2) lit. b) ,e) și f) Cod penal și fără a descrie elementele constitutive ale acesteia în special a laturii obiective, fără a invoca care anume acțiuni violente au dus la vătămarea integrității corporale sau a sănătății părții vătămate;

- nu sa confirmat calificativul *cauzarea de daune în proporții considerabile* de către condamnat, deoarece partea vătămată Lepădatu Dumitru și reprezentantul legal în cadru examinării cauzei în instanța de apel, a susținut cauzarea unui prejudiciu material în sumă totală de 20 lei, care apriori nu poate constitui proporții considerabile;

- nu sa confirmat nici calificativul *aplicarea altor obiecte folosite în calitate de armă*, deoarece nu a fost stabilită existența în timpul atacului a vre-unui cuțit cu lungimea de 18 cm, după cum indică părțile vătămate. La fel, instanța de apel a refuzat să prezinte părții vătămate Lepădatu Dumitru și reprezentantului său legal, corpurile delictive pentru a fi recunoscute dacă au fost utilizate la comiterea presupusei fapte de tâlhărie;

- declarațiile părții vătămate Lepădatu Dumitru făcute la faza judecării cauzei în instanța de apel, sunt în contradicție cu circumstanțele invocate de acuzatorul de stat, și anume el indică că a fost amenințat cu un cuțit cu lungimea 18 cm., pe când brelocul anexat de organul de urmărire penală ca corp delict cu care se presupune că s-a comis tâlhăria, este de 3-4 cm.;

- nu pot fi reținute ca probe pertinente și utile declarațiile părții vătămate Chirița Dmitrii care au fost citite în instanța de judecată deoarece între el și inculpatul Danilov Denis nu a fost efectuată confruntare, iar declarațiile făcute la faza urmăririi penale nu au fost susținute în fața instanței de judecată;

- instanțele au reținut ca probe admisibile și pertinente declarațiile părții vătămate Chirița Dmitrii, martorilor Ghebosu Ghenadie și Schiopu Ion declarate la faza urmăririi penale dar nu cele declarate în cadru examinării cauzei în instanța de fond;

- contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, instanțele au reținut ca probe admisibile și pertinente declarațiile părții vătămate Chirița Dmitrii, martorilor

Ghebosu Ghenadie și Șchiopu Ion declarate la faza urmăririi penale, dar nu cele declarate în cadrul examinării cauzei în instanța de fond;

- contrar prevederilor art. 90 alin. (3) pct.4) Cod de procedură penală, de către instanțele de judecată au fost reținute drept probă declarațiile matorului Ghebosu Ghenadie;

- instanța de apel nu a cercetat în ședință judiciară nici o probă la care face referire în decizia pronunțată.

5.2. *avocatul Pelevaniuc Alla în numele inculpatului Danilov Denis*, care invocând prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, solicită casarea hotărârilor emise cu pronunțarea unei decizii noi prin care Danilov Denis să fie achitat din lipsa în acțiunile lui a elementelor constitutive a componenței de infracțiune prevăzute de art. art. 188 alin.(2) lit. b),e),f) Cod penal.

În susținerea recursului avocatul indică:

- decizia instanței de apel este emisă în baza unor probe bazate pe presupuneri și în lipsa unor dovezi incontestabile ce ar confirma vinovăția lui Danilov Denis în comiterea infracțiunii de care a fost condamnat;

- declarațiile părților vătămate necesită de a fi apreciate critic deoarece sunt contradictorii și au fost date cu scopul ca părinții lor să nu afle adevărul vis-a-vis de aflarea lor în scara blocului nr. 94/1 din str. Izmail, mun.Chișinău;

- la baza sentinței și deciziei instanțele de fond au pus declarațiile părții vătămate Chirița Dmitrii date citirii în cadrul cercetării judecătorești, cu toate că între acesta și inculpatul Danilov Denis nu a fost efectuată confruntare în cadrul urmăririi penale;

- instanța de apel a comis eroare când a constatat că “...între timp Baltag Valentin a scos din buzunar un cuțit pe care l-a desfăcut și amenințându-i pe numiți cu comiterea unui act de violență...”, iar în partea dispozitivă a deciziei a stabilit vinovăția și pedeapsa inculpatului Danilov Denis în baza art. 188 alin.(2) lit. b), e), și f) Cod penal, astfel încălcând prevederile art.394 alin.(1) pct.1) și art. 395 alin.(1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, astfel Danilov Denis a fost recunoscut vinovat și stabilită pedeapsa pentru faptă neconstatată;

- din declarațiile părții vătămate Lepădatu Dumitru date în instanța de fond rezultă că Baltag Valentin ținea în mână brelocul de care se prind cheile și făcea careva mimici cu acesta, iar în instanța de apel a declarat că acesta a scos din buzunar și a îndreptat spre ei cuțitul cu lungime de aproximativ 18 cm, astfel se constată contradicții în declarații, asupra cărora instanța de apel nu s-a expus nici într-un fel;

- instanța de apel, rejudecând cauza, a motivat soluția fără audierea părții vătămate Chirița Dmitrii, a martorilor și cercetarea suplimentară a probelor pe care se bazează instanța de apel în decizia sa, fără elucidarea divergențelor depistate în declarațiile martorilor și a părților vătămate date la orice etapă a procesului, ce denotă faptul că instanța de apel a pronunțat o soluție care conține o eroare de drept,

deoarece motivarea soluției trebuie să rezulte și dintr-o administrare legală a probelor, după regulile pentru judecarea în primă instanță;

- instanța de apel neîntemeiat a respins demersul apărării privind examinarea corpurilor delictive în prezența minorului Lepădatu Dumitru.

6. Pe marginea recursurilor declarate, procurorul depune referință prin care solicită dispunerea inadmisibilității acestora ca vădit neîntemeiate, pe motiv că criticile formulate de recurenți nu sunt motivate sub aspectul casării hotărârii recurate, or reaprecierea probelor, soluție propusă de aceștia, nu se încadrează în prevederile art. 427 Cod de procedură penală, deci criticile formulate nu conțin indicii erorilor de drept și respectiv nu sunt motivate sub aspectul hotărârii contestate ca fiind ilegală.

7. Verificând argumentele invocate în recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente:

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, *instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

Decizia instanței de apel, conform art.417 Cod de procedură penală trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul deciziei rezultă că instanța de apel la examinarea cauzei a comis un șir de erori și anume:

În primul rând, apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat, produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept numai la persoana care l-a declarat, la calitatea acesteia în proces și la persoana împotriva căreia este îndreptat de către jurisdicția de al doilea grad asupra hotărârii primei instanțe. Dispozitivul deciziei instanței de apel trebuie să corespundă concluziilor făcute de instanță în partea descriptivă.

În speță, Colegiul constată că instanța de apel, în partea dispozitivă a deciziei, a stabilit vinovăția și pedeapsa inculpaților Baltag Valentin și Danilov Denis în baza art. 188 alin. (2) lit. b), e), f) Cod penal, pe când în partea descriptivă a acesteia, a constatat ca fiind dovedită fapta doar în privința lui Danilov Denis dar nu și în privința lui Baltag Valentin, după cum acestora le-a fost înaintată învinuirea.

Astfel, au fost încălcate cerințele art. 394 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală potrivit căruia, *partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită* și art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală potrivit căruia, *în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului pentru fiecare infracțiune constatată ca dovedită*, astfel, inculpatul Baltag Valentin a fost recunoscut vinovat și stabilită pedeapsa pe fapta neconstată de către instanța de apel.

Situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în recurs, fiind constată o încălcarea flagrantă de către instanța de apel a prevederilor art. 394 și 395 Cod de procedură penală, or, conform art. 419 Cod de procedură penală - *rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător*, prin urmare constatându-se că motivarea soluției adoptată de instanța de apel, contrazice dispozitivului hotărârii, temei ce se încadrează în prevederile art. 427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În al doilea rând, conform art. 24 alin. (3), 101 alin. (1), (4), 314, 315, 336 alin. (3) pct. 6), 384 alin. (3), (4), 419 Cod de procedură penală, rejudicarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță; procesul-verbal al ședinței de judecată trebuie să cuprindă consemnarea tuturor acțiunilor instanței în ordinea în care ele s-au desfășurat, documentele și alte probe care au fost cercetate în ședința de judecată; instanța de judecată este obligată, în cursul judecării cauzei, să cerceteze nemijlocit, sub toate aspectele probele administrate; părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, instanța de judecată pune la baza sentinței numai acele probe la

cercetarea cărora părțile au avut acces în egală măsură; sentința instanței de judecată trebuie să fie legală; instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată; fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Astfel, lecturând textul deciziei contestate și procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel, Colegiul reține că instanța la judecarea apelurilor a comis o eroare de drept procedural în sensul încălcării dispozițiilor art. 414 alin.(2) și (6) Cod de procedură penală din care rezultă că:

- *Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal;*
- *Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal;*

În speță, instanța de apel și-a întemeiat decizia pe declarațiile inculpaților, părților vătămate și a martorilor precum și a altor probe din dosar, care însă nu au fost verificate și consemnate în procesul verbal al ședinței de judecată.

În aceeași ordine de idei decizia atacată prezintă și deficiențe sub aspectul motivării, deoarece instanța a făcut o motivare haotică, bazându-se în mod repetat doar pe declarațiile părților vătămate, fiind una confuză și fără o argumentare concretă.

În acest sens Colegiul atenționează că, hotărârile pronunțate de instanțele inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare, or nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În al treilea rând, lecturând procesul verbal al ședinței judiciare în instanța de apel din 18.10.2016, Colegiul constată că aici lipsește mențiunea privitor la prezența sau lipsa la examinarea cauzei a părții vătămate Chirița Dmitrii, care a fost înștiințat despre data, ora și locul examinării cauzei (f.d.182, vol.2). Conform procesului verbal al ședinței, nu s-a pus în discuție posibilitatea examinării cauzei în lipsa părții vătămate menționate și nu s-a luat o încheiere pe marginea acestei situații.

Astfel, instanța de apel punând la baza deciziei declarațiile părții vătămate Lepădatu Dumitru date în instanța de fond și de apel și ale părții vătămate Chirița Dmitrii făcute în cadrul urmăririi penale, nu se expune nici într-un mod asupra divergențelor între declarațiile acestora referitor la obiectul cu care a fost comisă infracțiunea (cuțitul). Or, potrivit procesului-verbal de recunoaștere a obiectului din 05.06.2014 (f.d. 195, vol.1), partea vătămată Lepădatu Dumitru nu recunoaște nici

unul din obiectele prezentate spre recunoaștere ca fiind arma cu care a fost comisă infracțiunea, pe când partea vătămată Chirița Dmitrii, recunoaște drept obiect folosit în calitate de armă la comiterea infracțiunii, cuțitul cu nr. 2 (f.d. 197, vol.1), adică acelaș breloc care conform procesului verbal de ridicare din 18.04.2014, a fost ridicat de la inculpatul Baltag Valentin.

Ulterior, fiind audiat în calitate de parte vătămată în instanța de fond, Lepădatu Dumitru a menționat că „...lama cuțitului avea aproximativ 10 cm. Era anume cuțit care se deschide...”, iar în instanța de apel a declarat „...era cuțit care se deschidea cu lama de 13 cm...”.

Astfel, instanța de apel pune la baza deciziei sale, inclusiv procesele verbale de recunoaștere a cuțitului de către părțile vătămate, acte care sunt contradictorii între ele, fiind în contradicție și cu declarațiile părților vătămate.

În situația creată, instanța de apel urmează prin cercetarea corpului delict, brelocul constituit drept armă la comiterea infracțiunii și prin analiza declarațiilor părților vătămate, să constate totuși dacă acest obiect constituie armă pentru săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 188 Cod penal incriminată inculpaților.

Încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 și 436 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze profund probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpaților în comiterea infracțiunii imputate, ținând cont de motivele expuse în **pct. 7** al prezentei decizii, și ca urmare să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Mocanu Serghei în numele inculpatului Baltag Valentin și avocatul Pelevaniuc Alla în numele inculpatului Danilov Denis, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2016, în cauza penală în privința lui Baltag Valentin și

Danilov Denis și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia pronunțată integral la 28 aprilie 2017.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Elena Covalenco

Iurie Diaconu

Ion Guzun